

ICOMOS SWEDEN

INTERNATIONAL COUNCIL ON MONUMENTS AND SITES
CONSEIL INTERNATIONAL DES MONUMENTS ET DES SITES

VERKSAMHETSPLAN 2016-2017 FÖR ICOMOS SVERIGE

Inför årsmöte 2016

ICOMOS är ett internationellt expertnätverk för yrkesverksamma inom kulturmiljösektorn vars övergripande syfte är att verka för att historiska minnesmärken och miljöer bevaras åt eftervärlden. Organisationen har till uppgift att definiera, utveckla och vara pådrivande vad gäller principer och normer för kulturarvets bevarande, liksom i frågor som gäller utbildning, forskning och praktisk verksamhet inom området. ICOMOS är rådgivare till Unesco i kulturmiljöfrågor med särskilda åligganden knutna till världsarvskonventionen. ICOMOS Sverige är en av ICOMOS nationalkommittéer och organiserar yrkesverksamma inom kulturmiljöområdet i Sverige.

SYFTE

ICOMOS Sverige har enligt stadgarna som ändamål att:

- 1) I Sverige och internationellt främja vård och bevarande av kulturmiljön, såväl enskilda monument och deras omgivning som samlad bebyggelse och miljöer av kulturhistoriskt intresse.
- 2) Verka för att internationella rekommendationer och konventioner som är tillämpbara på svenska förhållanden blir kända och beaktade.
- 3) Till ICOMOS och andra intresserade internationella organ förmedla kunskap om svenska förhållanden.
- 4) Verka för informationsutbyte mellan svenska föreningar inom verksamhetsområdet, andra intresserade organ och personer, såväl inom som utom landet, med särskilt ansvar för det internationella samarbetet på expertnivå.
- 5) Sprida upplysningar och rapporter om internationell verksamhet, såsom symposier, kongresser, utställningar etc.

VISION

Med syftet att stärka kulturarvets roll i samhällsutvecklingen är ICOMOS Sverige en organisation för professionellt arbetande inom kulturmiljöområdet. Kunskapsutbyte och kompetensutveckling är ICOMOS kärna. ICOMOS Sverige vill vara ett välfungerande nätverk, både på det nationella och internationella planet, ett forum för professionella diskussioner. Vi slår vakt om rollen som internationellt expertorgan med särskilt ansvar för världsarvsfrågorna och kulturarvsfrågor av internationell räckvidd.

ICOMOS inriktning och verksamhet innebär ett synsätt där kulturarv ses i ett större sammanhang. Vi ämnar under den kommande treårsperioden att särskilt diskutera kulturarvsfrågor med hänsyn till: Långsiktig och hållbar samhällsutveckling - Kulturell frihet och kulturell mångfald - Demokrati och mänskliga rättigheter.

VERKSAMHETSMÅL OCH INSATSOMRÅDEN

Verksamhetsmålen gäller på kort och på lång sikt. Insatser för att nå respektive mål har definierats. Insatsområden är listade i prioritetsordning.

ICOMOS SWEDEN

- **De internationella kommittéerna och motsvarande svenska arbetsgrupper**

De internationella vetenskapliga kommittéerna inom olika specialområden är ryggraden i ICOMOS verksamhet. ICOMOS medlemmar har genom dessa möjlighet att delta i en kontinuerlig diskussion. För närvarande finns det också svenska arbetsgrupper som motsvarar kommittéerna för: Cultural Tourism, Historic Gardens/Cultural Landscapes, Stone, Training, Mural Painting, Fortifications and Military Heritage.

Internationella möten för respektive kommitté hålls som regel en gång per år. De svenska representanterna har gemensamma möten en till två gånger per år. Nationellt finns en person som är sammankallande för de svenska representanterna och som håller kontakten med ICOMOS centralt i dessa frågor.

Målsättning på lång sikt

Målsättningen på lång sikt är att det finns en svensk kontaktperson till varje internationell kommitté som har relevans för svenskt vidkommande samt att det finns svenska arbetsgrupper motsvarande dessa kommittéer som bedriver en aktiv verksamhet.

Målsättning 2016-2017

Målsättningen för ICOMOS Sverige under de närmsta åren är att öka det internationella utbytet. Detta ska ske genom att dels verka för att fler representanter ges tillfälle att delta vid de internationella kommittémötena och dels genom att representanterna sprider den information de har fått med sig från mötena till övriga medlemmar. Kunskapsspridningen sker genom rapporter som publiceras på hemsidan men kan också ske i form av diskussionsseminarier eller liknande som representanterna tar initiativ till.

Den sedan flera år planerade nya internationella kommittén om Religious Heritage kommer av allt att döma starta sin verksamhet under 2016 och vi räknar då med att skapa en ny svensk arbetsgrupp motsvarande den.

International Scientific Committee on Wood kommer att hålla sitt årliga möte i Falun 13-17 april. Ett särskilt syfte med mötet är att slutföra den pågående revideringen av Principles for the Preservation of Historic Timber Structures. Huvuddelen av arrangemanget utgörs av en konferens som ska vara öppen för kommitténs medlemmar men också för övriga ICOMOS-medlemmar och andra. Det ingår också site visits i Falun, Dalarna och Stockholm. Träbyggandets centrala betydelse för svensk och nordisk gör detta till ett mycket viktigt arrangemang.

Detta insatsområde/målområde är kopplat till samtliga punkter i ICOMOS ändamål enligt stadgarna.

- **Föreningsaktiviteter och informationsutbyte**

Årsmöte hålls varje år i mars. I samband med detta anordnas ett seminarium och ibland någon social aktivitet. Utöver detta arrangeras i styrelsens regi någon medlemsseminarier eller annan aktivitet per år. I någon av de svenska representanterna och/eller arbetsgrupperna regi arrangeras som regel också något seminarium per år.

En av ICOMOS Sveriges främsta målsättningar är att främja informationsutbytet och sprida kunskap om internationell verksamhet samt den professionella diskussionen och utbytet mellan olika yrkeskategorier. Detta görs genom att anordna diskussioner kring aktuella frågor i form av medlemsseminarier. Ett ytterligare syfte med seminarierna är att styrelsen genom dessa kan säkerställa att dess prioriteringar och ageranden i olika frågor stöds av medlemmarna.

ICOMOS SWEDEN

Utöver seminarier och andra aktiviteter sker informationsutbyte huvudsakligen genom hemsidan. Dessutom vidarebefordras mer riktad information till arbetsgrupper eller direkt till enskilda medlemmar genom direktutskick per mejl.

Målsättning på lång sikt samt för 2016-2017

ICOMOS Sveriges målsättning är att ytterligare utöka samarbetet kring seminarier och aktiviteter med andra kulturvårdande organisationer. Dessutom kommer vi att uppmuntra de svenska representanterna, arbetsgrupperna och enskilda medlemmar att arrangera seminarier och aktiviteter inom sina respektive områden.

Temat för International Day for Monuments and Sites den 18 april 2016 är i år Heritage of Sports och kontakter har tagits med GIH för ett samarbete.

Denna rubrik är kopplad till samtliga punkter om ICOMOS ändamål enligt stadgarna.

- Internationellt samarbete

Vart tredje år äger ICOMOS generalförsamling rum. En gång om året möts Advisory Committee som består av ordförandena i nationalkommittéerna och i de internationella kommittéerna. Varje år hålls också ett möte med ordförandena i de europeiska kommittéerna. Dessutom finns ett kontinuerligt informationsutbyte mellan länderna.

Sedan länge finns ett samarbete mellan ICOMOS-kommittéerna i Norden vad gäller arbetet i exekutivkommittén, frågor inför generalförsamlingarna och frågor av gemensamt intresse. Projektsamarbete och samverkan för att driva speciella frågor inom internationella ICOMOS kan även gälla andra länder i Östersjöområdet.

Målsättning på lång sikt

Målsättningen på lång sikt är att den svenska nationalkommittén ska vara fortsatt starkt delaktig i det internationella arbetet. Ytterligare en målsättning är att förstärka det nordiska samarbetet och tillsammans med övriga nordiska kommittéer driva viktiga frågor inom det internationella ICOMOS.

Målsättning 2016-2017

Målsättningen för ICOMOS Sverige under 2016-2017 är att verka för ett brett svenskt deltagande i kommande generalförsamling (2017) och att aktivt delta i Advisory Committee och andra administrativa möten inbegripet Europamöten. Det kan noteras att Sverige var väl representerat vid generalförsamlingen i Florens 2014. Fokus kommer också vara på förberedelser inför European Cultural Heritage Year 2018.

Med anledning av ICOMOS nya stadgar som antogs vid generalförsamlingen i Florens (november 2014) kommer även svenska ICOMOS stadgar att uppdateras och revideras. Översättning av ICOMOS Ethical Principles ska göras samordnat med denna stadgerevidering.

Detta målområde är främst kopplat till punkt 2,3 och 5 i ICOMOS ändamål enligt stadgarna.

- Världsarvsfrågor och frågor av principiell karaktär

Världsarvsfrågorna har en central roll i ICOMOS arbete inom de nationella kommittéerna och därmed också för dess enskilda medlemmar. Det har noterats att det finns oklarheter i samspillet mellan nationell och internationell nivå i frågor som rör världsarven. Det internationella ICOMOS har därför beslutat att utarbeta riktlinjer för detta samspel.

ICOMOS SWEDEN

ICOMOS Sverige ska ha beredskap för att agera när världsarven utsätts för hot. Världsarven är prioriterade men vi ska även kunna agera och vara remissinstans i andra ärenden som är principiellt betydelsefulla.

Målsättning på lång sikt samt för 2016-2017

ICOMOS Sverige ska på lämpligt sätt följa upp arbetet med att utveckla riktlinjer för samverkan mellan ICOMOS internationellt och nationellt och därefter formulera målsättningar för hur vi på lång sikt ska arbeta med världsarven på nationell nivå.

Vi har på senare år noterat att de svenska världsarven till del är utsatta för en stark förändringspress och hot mot deras värden. I synnerhet gäller detta genom byggande av storskaliga vindkraftsanläggningar. Utvecklingen aktualiserar behovet av en diskussion om hur världsarvens värden ska kunna tas till vara på ett bättre sätt. ICOMOS SVERIGE vill inte vara ”polis” i sammanhanget utan en diskussionspartner som med sina kunskaper och erfarenheter kan bidra till konstruktiv diskussion och att finna bra lösningar.

Vi strävar efter ett djupare samarbete med föreningen Världsarv i Sverige och har fått en inbjudan till deras årsmöte i mars 2016, vilket kan vara ett steg i önskad riktning.

Denna rubrik är främst kopplad till punkt 1 av ICOMOS ändamål enligt stadgarna.

- Nationellt samarbete

Det internationella ICOMOS är rådgivare och samtalspart till Unesco och andra internationella samarbetsorgan. På den nationella nivån är målsättningen att Svenska ICOMOS ska ha en motsvarande funktion. ICOMOS för idag regelbundna samtal med Riksantikvarieämbetet. Tillsammans med ICOM, IFLA och ICA har ICOMOS under 2014 etablerat en svensk Blue Shield organisation. ICOMOS har även samarbete och gemensamma aktiviteter med bl.a. Svenska Unescorådet, Sällskapet för restaureringskonst, Kulturarv utan Gränser och Svenska byggnadsvårdsföreningen.

Målsättning på lång sikt samt för 2016-2017

Målsättningen på lång sikt är att ha fortlöpande kontakt om samarbeten med myndigheter, institutioner och organisationer inkl. utbildningsväsendet som berör kulturarvet. Dessutom behöver samarbetet med våra institutionsmedlemmar utvecklas.

Målsättningen för ICOMOS Sverige under de närmsta åren är att fortsätta arbetet inom Blue Shield Sverige. Ytterligare mål är att få till ett bra samarbete med näraliggande organisationer kring gemensamma seminarier och andra aktiviteter.

Detta insatsområde är kopplat till samtliga punkter om ICOMOS ändamål enligt stadgarna.

- Medlemsstruktur

Föreningen är ett expertorgan för enskilda och institutioner inom kulturmiljövårdens område. Alla relevanta yrkeskategorier och verksamhetsområden bör finnas med. Föreningen kan också ha stödjande medlemmar. ICOMOS bör även sträva efter att få fler institutionsmedlemmar.

Alla medlemmar har en viktig insats att göra här genom att informera presumtiva nya medlemmar, enskilda så väl som institutioner. Våra internationella representanter och medlemmarna i arbetsgrupperna är särskilt viktiga med tanke på deras möjlighet att informera om vad som sker internationellt.

ICOMOS SWEDEN

Målsättning på lång sikt

Målsättningen på lång sikt är att öka antalet medlemmar, både enskilda och institutioner samt att få bättre spridning av medlemsskaran över landet. Vi bör särskilt fokusera på yngre yrkesverksamma. Detta görs lämpligast genom riktad information till studenter på berörda utbildningar.

Målsättning 2016-2017

Målsättningen för ICOMOS Sverige under 2016-2017 är att fortsätta arbetet med att analysera medlemsstrukturen; hur medlemmarna fördelar sig geografiskt och fördelningen av yrkeskategorier och kompetenser.

ICOMOS Sveriges mål under det kommande åren är att se över formen för samverkan med institutionsmedlemmarna.

Denna rubrik är kopplad till samtliga punkter om ICOMOS ändamål enligt stadgarna.